

UUODEN 2022 TALOUSARVION KEHYS**1. Talousarvion valmistelu ja päätöksenteko**

Satakunnan koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaan alustava taloussuunnitelma on toimitettava jäsenkunnille lokakuun loppuun mennessä ja hyväksytty taloussuunnitelma marraskuun loppuun mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Kuntayhtymän talousarvion laadinta aloitetaan talousarviokehityksen valmistelulla. Yhtymähallituksen hyväksyttyä talousarviokehityksen se lähetetään kuntayhtymän jäsenkunnille tiedoksi ja samalla kunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Talousarviokehityksen perusteena ovat

- kuntayhtymän strategia (<https://sataedu.fi/sataedu/arvot-ja-strategia/>)
- kuluvan vuoden talousarvio
- edellisen vuoden tilinpäätös
- koulutustarjonta 2022 (liite)

Kehys muodostaa perustan talousarvion ja taloussuunnitelman 2022–2024 varsinaiselle valmistelutyölle.

2. Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on perussopimuksen mukaan järjestää lakisääteistä ammatillista koulutusta sekä sitä tukevaa muuta koulutus-, kurssi- ja palvelutoimintaa.

Tehtäviensä toteuttamista varten kuntayhtymä ylläpitää koulutuspaikkoja Harjavallassa, Huittisissa, Kankaanpäässä, Kokemäellä, Nakkilassa ja Ulvilassa ja omistaa, vuokraa ja hallitsee tehtävässään tarvittavia kiinteistöjä ja toimitiloja. Koulutustoimintaa järjestetään lisäksi tarvittaessa muissa jäsenkunnissa ja yhteistoimintakunnissa.

3. Talousarviokehityksen taustaa

Vuonna 2021 tapahtui käänne pandemian suhteen. Kevättä leimasivat voimakkaat rajoitustoimet ja vasta alkavat rokotukset. Kesälomakauden jälkeen rokotusten osalta tilanne on parantunut voimakkaasti, opetus on järjestetty lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Valtakunnallisen etätösuosituksen odotetaan päättyvän vuoden 2021 aikana. Sataedun etätöohje on päivitetty vastaamaan pandemian jälkeistä aikaa. Työmatkojen arvioidaan lisääntyvän jo vuoden 2021 aikana. Kansainväliset vaihdot alkavat vuonna 2021 viikosta 40 terveysturvallisesti, samoin ulkomaan työmatkan mahdollistuvat. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmat tulevat hakuun vuoden 2021 lopulla, viimeistään vuoden 2022 alkupuolella.

Ammatillisen koulutuksen merkitys korostuu voimakkaan työvoimapulan aikana. Hoitajamitoituksen kasvu lisää vanhusten hoidossa työvoiman tarvetta, samoin ikääntyvä väestö lisää hoivan tarvetta.

Sataedun opiskelijavuosien määrä on kasvanut kolmena vuonna. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kasvattamaan lähikoulutukseen kohdennettuja opiskelijavuosia vielä vuoteen 2024 saakka. Tekniikan aloilla osaavan työvoiman puute on kasvun rajoite kansallisesti ja Satakunnassa. Satakunta tuottaa Suomen viennistä seitsemän prosenttia. Satakunnan osuus Suomen väestöstä on noin neljä prosenttia.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 2023 alussa. Ammatillisen koulutuksen huolena on palveluiden säilyminen lähellä opiskelijoita, vaikka hallinto siirtyy kauemmas. Onnistuessaan hyvinvointialueet voivat turvata ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden palvelut kuntarajat ylittävästi. Työvoimapalvelut siirtyvät kunnille vuoden 2024 aikana. Sataedu on mukana Satakunnan kuntakoikeilussa. Hyvinvointialueiden perustaminen ja työvoimapalveluiden siirto kunnille muuttavat kuntien tehtäviä merkittävästi.

Sataedun rahoituspohja tulee kasvamaan maltillisesti vuonna 2022, opiskelijavuosimäärä kasvaa muutamalla kymmenellä. Hankerahoitus voi lähteä pieneen kasvuun vuonna 2022. Tulevina vuosina EU rahoituksen osuus kasvaa vielä enemmän. Kiinteistöjen purkamisen kulut menevät käyttötaloudesta, ensimmäiset kiinteistöstrategian mukaiset purkutyöt alkavat vuonna 2022. Henkilöstökulut ovat kasvaneet nopeammin kuin opiskelijavuodet, joihin rahoitus perustuu. Vuonna 2022 Sataedun henkilöstömäärä lähtee laskuun. Vuonna 2021 kehyksen ulkopuolinen hallitusohjelman mukainen ammatillisen koulutuksen rahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaukseen oli noin 80 miljoonaa euroa, vuonna 2022 vastaava rahoitus on noin 70 miljoonaa euroa. Hallituskauden viimeisenä vuonna 2023 tällaista rahoitusta ei ole. Vuonna 2023 on eduskuntavaalit, vuoden 2024 rahoitusta ei voi arvioida. Kesken talousarviovuoden haettava rahoitus on luonnollisesti tukenut koulutuksen järjestäjän toimintaa. Määräaikaisuus ja rahoituksen pirstaleisuus on kuitenkin vaikeuttanut pitkjänteistä henkilöstösuunnittelua.

Oppivelvollisuus tuli voimaan 2021 elokuussa ja se laajenee vuonna 2022 uuden ikäluokan verran. Oppivelvollisuus tuo lisää kuluja koulutuksen järjestäjälle, opetus- ja kulttuuriministeriö on luvannut korvata lisääntyneet kulut täysimääräisesti. Erilaiset valmentavat koulutukset kootaan yhteen TUVA-koulutuksen alle. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus eli TELMA-koulutus on suunnattu opiskelijoille, jotka tarvitsevat vamman tai sairauden vuoksi laaja-alaista tukea. Satakunnassa ei ole TELMA-koulutusta tarjolla sitä tarvitseville. Sataedu ja Winnova tukevat voimakkaasti erityisoppilaitoksia Luovia ja Spesiaa, jotta opetus- ja kulttuuriministeriö suuntaisi riittävästi opiskelijavuosia koulutuksen järjestäjille Satakunnan tarpeeseen.

Satakunnassa järjestetään kansalliset ammattitaidon SM-kisat, Taitaja-kisat keväällä 2022. Winnova on kisojen ensisijainen järjestäjä ja Sataedu kumppani. Sataedu panostaa kisojen järjestämiseen voimakkaasti.

Kestävä kehitys tulee muuttamaan yritysten toimintaa ja työelämää merkittävästi tulevina vuosina. Sataedun on välttämätön olla mukana tukemassa yrityksiä ja kuntia tässä muutoksessa. Oman osaamisen kasvattaminen on edellytys työelämän kehittämiseksi.

4. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Varsinaisessa talousarviossa esitellään tavoitteet monipuolisemmin, talousarvion kehukseen on koottu keskeiset tavoitteet, joille on jäsenkunnille ja niissä toimiville yrityksille eniten vaikuttavuutta.

Strategian painopiste: Opintojen etenemistä varmistavat ohjaus- ja opetusjärjestelyt						
	2017	2018	2019	2020	2021 TA	2022 TA
Jatkuvan haun osuus %				60 %	70 %	70 %
Yhteishaun kautta tulevat opiskelijat				439	461	393
Suoritettujen tutkintojen lukumäärä	922	1058	1000	903	1050	1150

Toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään

- Varmistetaan jatkuvan haun paikkojen riittävyys tutkintokoulutuksissa.
- Varmistetaan ja tuetaan tutkintojen suorittamista ohjeellisessa ajassa.
- Tuetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyönä valmistuvien opiskelijoiden työllistymistä ja valmistumista.

Strategian tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

- Pedagoginen käsikirja ja pedagogiset tavoitteet on päivitetty

Strategian painopiste: Opintojen etenemistä varmistavat ohjaus- ja opetusjärjestelyt, palautteet						
	2017	2018	2019	2020 TA	2021 TA	2022 TA
Työelämäpalautte	4,2	4,3	*)	4**	4	4

*) = yli kansallisen keskiarvon

***) Mittaustapa muuttunut.

Toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään

- Tiedotetaan palautejärjestelmistä aktiivisesti

Strategian painopiste: Johtaminen ja henkilöstö						
	2017	2018	2019	2020	2021 TA	2022 TA
Toteutunut opiskelijavuosimäärä		1961	2100	2515	2200	2400
Kiinteistöjen neliömäärä				vähenee	vähenee	vähenee

Toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään

- Toteutetaan hallitusti ja suunnitellusti toiminnan sopeuttaminen järjestämisluvan mukaiseen opiskelijavuosimäärään.

Strategian tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

-

Strategian painopiste: Sujuva ennakointi työelämän tarpeista						
---	--	--	--	--	--	--

Strategian tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

- Vahvistetaan tiedolla johtamista.
- Opiskelijavuosien kohdennus määrällisesti ja laadullisesti vastaamaan alueen tarpeisiin.

Strategian painopiste: Työelämäyhteistyön toimivuus

Strategian tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

- Tuetaan työelämän kehittämistehtävää Palvelulupaus-konseptilla.

Strategian painopiste: Kestävä kehitys

Strategian tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

- Laaditaan kestävän kehityksen ohjelma, jolla konkretisoidaan tavoitteet ja käytännön toimenpiteet työelämän osaamisen vahvistamiseksi.

5. Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2022

Satakunnan koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 21 §:ssä on määrätty kuntayhtymän toiminnan rahoitusperiaatteet. Sen mukaan kuntayhtymän on sopeutettava käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan menot valtionrahoituksen ja kuntayhtymän omien tulojen tasolle. Tilikauden tulos siirretään kuntayhtymän omaan vapaaseen pääomaan.

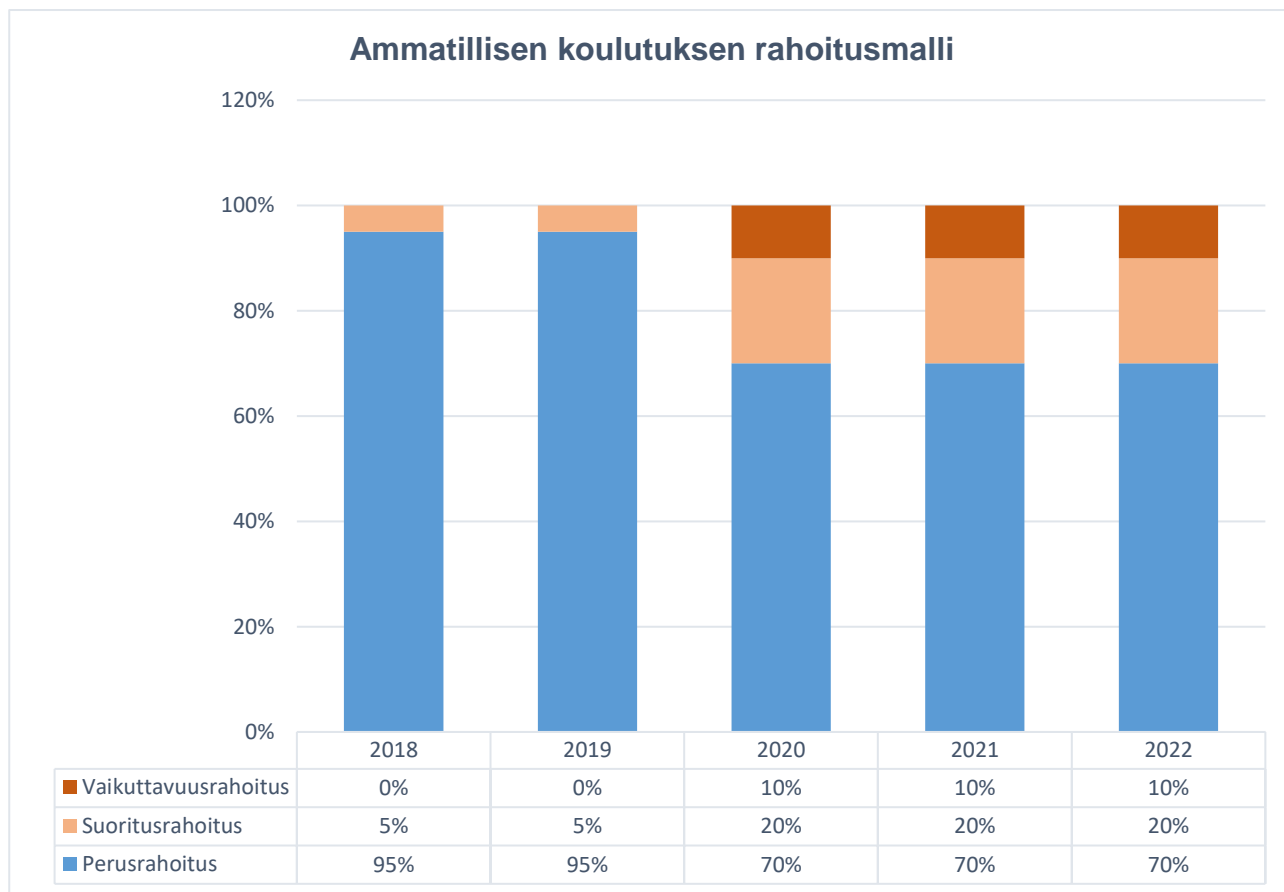
5.1 Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään laskennallisesti perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista. Rahoitusmalli otetaan käyttöön vaiheittain vuosina 2018–2022.

Koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu ministeriön koulutuksen järjestäjälle asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osien osaamispisteisiin sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen.

Lisäksi rahoitusjärjestelmässä otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen tavoitteet. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksella sekä niiden laskennassa käytetyillä kertoimilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan koulutuksen järjestäjiä suuntaamaan toimintaa osaamistarpeita vastaavaksi sekä tehostamaan opintoprosesseja. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksessa käytetyillä kertoimilla painotetaan esimerkiksi vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien opiskelijoiden tutkintoja tai aikaisemmin työttömänä olleiden työllistymistä.

Asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksesta (1244/2020) on vahvistettu 30.12.2020 ja se astui voimaan 1.1.2021.

5.2 Budjettiesitys vuodelle 2022

Valtiovarainministeriön talousarvioesityksen mukaan ammatillisen koulutuksen määräraha vuodelle 2022 on yhteensä 1 005 339 000 euroa. Tästä määrärahasta 970 133 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ([1705/2009](#)) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille, mistä 70 000 000 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen, tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen sekä opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen myönnettäviin perusrahoituksen harkinnanvaraisiin korotuksiin.

Määrärahan tason muutokset verrattuna vuoteen 2021 selittyvät pääosin indeksitarkistuksella (18,721 m€) sekä opiskelijavuosien lisäämisellä lähihoitajakoulutukseen hoitajamitoituksen muutokseen varautumiseksi (16 m€). Oppivelvollisuuden laajentamisen aiheuttamaan kustannusten kasvuun esitetään varattavaksi 9,492 m€.

Hallituksen talousarvioesitystä ei ole vielä käsitelty eduskunnassa, joten lopulliset määrärahat varmistuvat, kun eduskunta on päättänyt talousarviosta.

Hallitusohjelmaan kuuluu myös 235 miljoonan euron "tulevaisuusinvestointi" ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstöön vuosille 2020–2023. Tästä määrärahasta on käytetty syksyn 2019 lisätalousarviossa 15 miljoonaa euroa, ja vuosina 2020 ja 2021 80 miljoonaa euroa. Tästä määrärahasta esitetään käytettäväksi vuonna 2022 70 miljoonaa euroa.

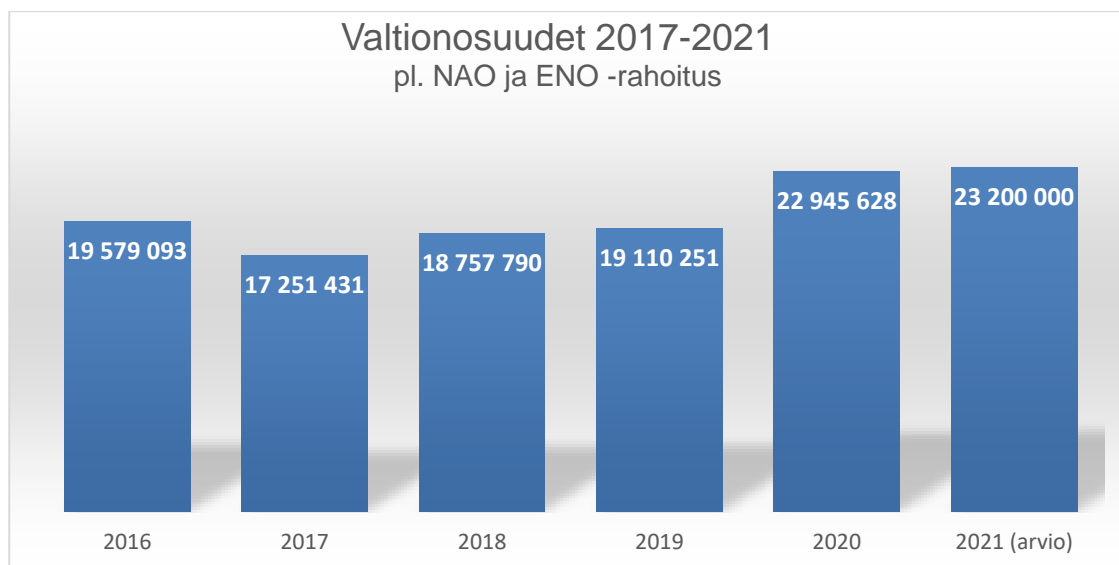
Talousarviokehitys on alijäämäinen. Tärkeimmät syyt tähän ovat varovainen arvio tulojen kehityksestä sekä menopuolella korkea henkilöstömenojen taso, se tulee alenemaan vuonna 2022. Henkilöstömenoja on aiempina vuosina kasvatettu tarkoituksella hallitusohjelman mukaisesti

opettajien ja ohjaajien rekrytoinneilla. Kehyksessä ennakoitu alijäämä on kuitenkin pienempi kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

5.3 Toimintatuotot

5.3.1 Valtionosuudet

Sataedun vuoden 2022 valtionosuusrahoituksen arvioidaan ennakkolaskelmien perusteella säilyvän vuoden 2021 tasolla tai kasvavan hieman.

Opiskelijavuosi on yhteismitallinen suorite kaikissa ammatillisen koulutuksen muodoissa. Sataedulle myönnetään **perusrahoitusta** tavoitteellisten opiskelijavuosien mukaisesti. Varainhoitovuoden rahoitusta ei tarkisteta jälkikäteen, vaikka kyseisen varainhoitovuoden toteutunut opiskelijavuosien määrä ei vastaisikaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrää. Tavoitteellisen opiskelijavuosimäärän merkittävät alitukset otetaan kuitenkin huomioon seuraavien varainhoitovuosien tavoitteellisista opiskelijavuosista päätettäessä.

Koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on vähintään järjestämisluvassa ilmoitettu. Sataedun järjestämisluvassa (päätös 14.12.2018, OKM/39/531/2018) opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 1814.

Sataedun vuoden 2022 **suoritusrahoituksena** tuleva rahoitus perustuu kustannusryhmän, tutkintotyyppin ja pohjakoulutuksen kertoimilla painotettujen tutkintojen ja tutkinnon osien osuuteen kaikkien järjestäjien vastaavista.

Vuoden 2022 **vaikuttavuusrahoituksessa** tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun osuus on 7,5 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen osuus 2,5 prosenttia. Opiskelijapalautteessa aloittaneiden antaman palautteen painoarvo on yksi neljäsosaa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen painoarvo kolme neljäsosaa. Työllistymisen ja jatko-opintojen (osuus 7,5 %) osalta tarkastellaan vuonna 2018 tutkintonsa suorittaneiden tilannetta vuoden 2019 lopussa.

Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen. Strategiarahoitusta haetaan erikseen ja myönnetään laskennallisesta rahoituksesta erillisillä päätöksillä varainhoitovuoden

kuluessa. Vuonna 2019 Sataedulle myönnettiin strategiarahoitusta 278 000 euroa. Vuonna 2020 Sataedun strategiarahoituksen määrä oli 40 000 euroa ja vuonna 2021 113 000 euroa.

5.3.2 Tuet ja avustukset

EU-tuet ja avustukset

EU- ja valtionavustushankkeiden budjetti on 1,1 miljoonaa euroa vuonna 2022. Hankkeiden rahoituksesta EU-tukien ja valtionavustusten määrän arvioidaan olevan yhteensä 0,8 miljoonaa euroa ja kuntayhtymän omarahoitusosuuden määrän 0,3 miljoonaa euroa.

5.4 Toimintakulut

Kuntayhtymän toimintakulut ovat kehyksessä 24,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut muodostavat kuntayhtymän toimintamenoista hieman alle 70 %. Toimintakulut olivat vuonna 2020 23,3 miljoonaa euroa ja vuoden 2021 talousarviossa noin 24,75 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 lopussa palvelussuhteessa oli 321 henkilöä (vuonna 2019: 279 hlöä, vuonna 2018: 266 hlöä). Vakinaista henkilöstöä oli 224 henkilöä (vuonna 2018: 219 hlöä, vuonna 2018: 219 hlöä), 69,8 % henkilöstöstä. Henkilöstö jakaantui seuraavasti; opetushenkilöstö 236 hlöä (73,5 %), hallinto- ja toimistohenkilöstö 54 hlöä (16,8 %) ja tilapalveluhenkilöstö 31 hlöä (9,7 %). Suunnitelman mukaan Sataedun henkilöstömäärä on vuoden 2022 lopussa noin 290 ja suunnitelmakauden lopussa 270–280 henkilöä.

6. Investoinnit

Sataedun investointien määrä arvioidaan varsinaisen talousarvion valmistelun yhteydessä. Kiinteistöjen osalta lähivuosina tulee selvästi laajempia investointeja kiinteistöstrategian mukaisesti, vuonna 2022 kiinteistöinvestointien määrä kasvaa ja tulee olemaan korkeimmillaan vuosina 2023–2025.

7. Tuloslaskelmaosa

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Talousarvio 2022
Toimintatuotot				
Myyntituotot	20 718 064,71	23 493 054,92		
Tuet ja avustukset	979 399,91	886 194,44		
Muut toimintatuotot	1 482 434,49	868 804,27		
	23 179 899,11	25 248 053,63	25 050 000	25 700 000
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-14 808 559,61	-16 510 036,50		
Palvelujen ostot	-3 078 335,55	-2 974 946,54		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 749 078,94	-2 691 667,71		
Muut toimintakulut	-1 139 506,12	-1 140 155,32		
	-21 775 480,22	-23 316 806,07	-24 750 000	-24 700 000
Toimintakate	1 404 418,89	1 931 247,56	300 000	1 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	16 309,15	31 902,24		
Muut rahoitustuotot	11 229,27	3 861,87		
Korkokulut	-2 491,02	-2 106,16		
Muut rahoituskulut	-56 274,29	-55 646,21		
	-31 226,89	-21 988,26	-30 000	-30 000
Vuosikate *)	1 373 192,00	1 909 259,30	270 000	970 000
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 407 447,48	-1 435 286	-1 400 000	-1 500 000
Tilikauden tulos	-34 255,48	473 973,48	-1 130 000	-530 000
Poistoeron lisäys (-)	0,00			
Poistoeron vähennys (+)	49 813,20	48 489,24		50 000
Varausten lisäys (-)	0,00			
Rahastojen vähennys (+)	0,00			
Tilikauden ylijäämä	15 557,72	522 462,72	-1 130 000	-480 000

*) sitova taso